

ШКОЛУ ВГОРУ

цифрові компетентності
та психосоціальна
підтримка

Звіт «ШКОЛУ-ВГОРУ: цифрові компетентності та психосоціальна підтримка» підготовлений у рамках проекту «Забезпечення ПЗПСП дітей шкільного віку та навчання з цифрової педагогіки для вчителів у Дніпропетровській, Львівській, Чернігівській, Житомирській та Луганській областях», що впроваджується БФ «Схід SOS» у партнерстві з естонською організацією MONDO, регіональними партнерами з Житомирської та Львівської областей за підтримки Гуманітарного Фонду для України, Управління ООН з координації гуманітарних питань (ОСНА).

ШКОЛУ-ВГОРУ: цифрові компетентності та психосоціальна підтримка.
Київ, 2024. 73 с.

© БФ «СХІД SOS»

© НПО «MONDO»

Зміст

Вступ	06
<u>Контекст</u>	06
<u>Цілі проєкту</u>	08
<u>Терміни реалізації</u>	10
<u>Перелік скорочень, використаних у звіті</u>	10
Команда проєкту	12
<u>Організаційна частина команди</u>	12
<u>Експерти з підтримки психічного здоров'я та психосоціальної підтримки</u>	14
<u>Експерти з цифрових компетентностей</u>	16
<u>Організації, що реалізують проєкт</u>	18
<u>Організації-партнери проєкту</u>	19
<u>Партнерські заклади вищої освіти</u>	20
Географія проєкту	22
Кейс 1	
<u>Навчання вчителів цифрових компетентностей</u>	24
<u>Опис кейсу</u>	24
<u>Моніторинг результатів</u>	30
<u>Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів</u>	32
<u>Рекомендації щодо імплементації кейсу</u>	34

Кейс 2

Підсилення шкільної психологічної служби шляхом залучення студентів-психологів. 36

<u>Опис кейсу</u>	36
<u>Моніторинг результатів</u>	40
<u>Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів</u>	44
<u>Рекомендації щодо імплементації кейсу</u>	46

Кейс 3

Комплексна підтримка закладу освіти. 48

<u>Опис кейсу</u>	48
<u>Моніторинг результатів</u>	50
<u>Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів</u>	52
<u>Рекомендації щодо імплементації кейсу</u>	54

Кейс 4

Розвиток організаційної спроможності партнерів проєкту 56

<u>Опис кейсу</u>	56
<u>Моніторинг результатів</u>	58
<u>Зворотний зв'язок та оцінка партнерів</u>	60
<u>Рекомендації щодо імплементації кейсу</u>	62

Очікувані та реальні результати проєкту. 64

Висновки та загальні рекомендації 70

Вступ

Контекст

Проект «Школу-вгору» був створений з метою розвитку цифрових компетентностей освітян та надання психосоціальної підтримки учням. «Школу-вгору» став відповіддю на потребу продовжувати надавати школярам якісну освіту в умовах війни в онлайн та/або змішаному форматах навчання, а також на потребу в постійній підтримці психічного здоров'я учнів.

Під час підготовки та реалізації проекту ми спиралися на дані¹ Міністерства освіти й науки України станом на 2 вересня 2022 року, згідно з якими 72% закладів загальної середньої освіти в Україні більшою чи меншою мірою поклалися на онлайн-навчання.

Цифрові компетентності вчителів та психосоціальна підтримка учнів — це два базові складники, які необхідні для покращення освіти в умовах дистанційного навчання та війни, а також створення комфортного та емоційно безпечного середовища для учнів. Тож у рамках проекту ми реалізували та проаналізували 4 кейси: навчання вчителів ЗЗСО цифрових компетентностей, підсилення шкільної психологічної служби шляхом залучення студентів-психологів, комплексна підтримка закладів освіти та розвиток організаційної спроможності партнерів проекту.

¹ Сергій Шкарлет: 41% закладів освіти підготовлено до початку освітнього процесу офлайн. *Урядовий портал*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/serhii-shkarlet-41-zakladiv-osvity-pidhotovleno-do-pochatku-osvitnoho-protsesu-oflain> (дата звернення: 10.02.2024)

Цілі проєкту

Розвиток цифрових компетентностей вчителів ЗЗСО, враховуючи особливості онлайн-навчання, а також інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами

Підвищення кваліфікації студентів-психологів та шкільних психологів у напрямку підтримки психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, гендерно зумовленого насильства, травми й практичного втілення отриманих знань у роботі з учнями

Збільшення обсягу психологічної підтримки дітей у ЗЗСО, що залучені в проєкті

Оснащення ЗЗСО технічними засобами та програмним забезпеченням

Розвиток організаційної спроможності локальних партнерів проєкту

Терміни реалізації

Проект впроваджувався протягом 2023 року. Програма проекту була розроблена українськими та закордонними експертами в напрямку диджиталізації, а також психологами, що працюють у травмоорієнтованому підході.

Перелік скорочень, використаних у звіті

БФ — благодійний фонд

ГЗН — гендерно зумовлене насильство

ГО — громадська організація

ЗЗСО — заклад загальної середньої освіти

ЗО — заклад освіти

ЗОШ — загальноосвітня школа

КЗ — комунальний заклад

КЗЗСО — комунальний заклад загальної середньої освіти

КУ — комунальна установа

НПО — неприбуткова організація

ООС — особливі освітні потреби

ПЗПСП — психічне здоров'я та психосоціальна підтримка

СЗШ — середня загальноосвітня школа

Команда проєкту

Організаційна частина команди

МАРІЯ ГУЛЯЄВА
координаторка проєкту

Директорка відокремленого підрозділу НПО «MONDO» в Україні.

МИКОЛА ОВЕРЧЕНКО
асистент проєкту

Менеджер освітнього напрямку БФ «СХІД SOS».

КСЕНІЯ СИНЄОКОВА
координаторка мережі шкіл

Менеджерка освітнього напрямку БФ «СХІД SOS».

ЮЛІЯ КІШЕНКО

координаторка шкіл з питань ПЗПСП

Координаторка освітнього напрямку БФ «СХІД SOS».

ЕРІКА ЧЕРКАШИНА

координаторка з цифрових компетентностей

Керівниця напрямку допомоги Україні Mondo.

СВІТЛАНА БАННІКОВА

фахівчиня з логістики

Менеджерка освітнього напрямку БФ «СХІД SOS».

ІРИНА КОЛОМОЄЦЬ

фінансова менеджерка

ЛЕСЯ КОНДРАТЮК

експертка з розвитку організаційної спроможності

Менеджерка з підвищення організаційної спроможності MONDO.

Експерти з підтримки психічного здоров'я та психосоціальної підтримки

ІМКЕ ХАНСЕН

розробниця психологічних тренінгів

Психологиня, докторка філософії, травмотерапевтка. Понад 20 років досліджує досвід насильства та працює з людьми, які пережили війну й переслідування, тренерка з ненасильницької трансформації конфліктів.

ТЕТЯНА ДОНЦОВА

тренерка проєкту

Психологиня, травмотерапевтка в навчанні за методикою Somatic Experiencing. Працює в методиках когнітивно-поведінкової терапії, тілесно орієнтованого підходу, арттерапії з темами стресу, травми, емоційним вигоранням.

МАРТА ЧУМАЛО

тренерка проєкту

Психологиня, психотерапевтка. Співзасновниця ГО «Центр «Жіночі перспективи». Лауреатка правозахисної премії Посольства Нідерландів в Україні «Тюльпан прав людини» та Міжнародної правозахисної премії імені Улофа Пальме (Швеція).

БОГДАН ОСТАПЧУК

тренер проєкту

Психолог БФ «Право на здоров'я», травмотерапевт. Працює в гуманістично-екзистенційному напрямку з кризами, втратами, життєвими поворотами, питаннями сенсу та самопізнання.

НАДІЯ ЛОКОТЬ

тренерка програм реабілітації

Гештальт-терапевтка, психологиня міжнародних проєктів неурядової організації «Liberesco» («FENIKS», «People in Need»).

ОЛЬГА УЛЬДЮКОВА

авторка груп танцювально-рухової терапії, тілесно орієнтованої терапії

Психологиня міжнародних проєктів неурядової організації «Liberesco» («FENIKS»).

Експерти з цифрових компетентностей

МАРГАРИТА СОРОКА

головна тренерка та розробниця адаптації програми з цифрових компетентностей для вчителів проєкту «Школу-вгору»

Освітня експертка, фіналістка Global Teacher Prize Ukraine 2021 у номінації «Прифронтовий учитель».

ГАЛИНА МОЛОКАНОВА

тренерка з цифрових компетентностей та медіаграмотності

Учасниця всеукраїнських і міжнародних проєктів «Донбас Медіа Форум», «Фестиваль думок», «Регіональні (НЕ)конференції для шкільних педагогів», «Digital Labs: для викладачів соціально-гуманітарних наук зі Сходу України – House of Europe» тощо.

ІРИНА ДИМОВА

тренерка з цифрових компетентностей

Експертка з розвитку критичного мислення учнів і впровадження цифрових технологій у навчання. Амбасадорка програми «Супергерої FAST».

Організації, що реалізують проєкт

БФ «СХІД SOS»

Організація, що з 2014 року надає всебічну підтримку постраждалим від російської агресії. Від 24 лютого 2022 року БФ «СХІД SOS» надає допомогу на всіх підконтрольних уряду України територіях. У реаліях сучасності займаються евакуацією цивільного населення (за весь час від повномасштабного вторгнення було евакуйовано понад 80 тис. осіб), надають благодійну допомогу, реконструюють та обладнують місця тимчасового проживання ВПО, обробляють запити та консультують на гарячій лінії. Організація реалізує низку проєктів, що сприяють стабілізації ментального здоров'я цивільних, працюють у напрямку освіти та підвищення кваліфікацій педагогів і шкільних психологів, психоемоційного супроводу освітян, зокрема підтримують 40 шкіл Луганщини, які внаслідок повномасштабної війни працюють дистанційно. Окрім цього команда БФ «СХІД SOS» займається адвокацією, документуванням воєнних злочинів, надає юридичну допомогу, проводить моніторинги прифронтових і деокупованих територій.

MONDO

Естонська організація, метою якої є зменшення глобальної нерівності. Команда активно працює в Естонії та ще 12 країнах, зосереджуючись на програмах освіти, охорони здоров'я, цифрової компетентності та інших сферах. До початку повномасштабної війни росії проти України MONDO розвивали співпрацю та надання гуманітарної допомоги, фокусувалися на освіті та цифрових компетентностях на Луганщині, а з початком повномасштабної війни надають мультикластерну допомогу по всій території України. Водночас MONDO підтримує надання психологічних консультацій для українців, відновлює пошкоджені будівлі, проводить тренінги з підприємництва для ВПО, а також літні табори, створює освітні та позашкільні центри, фокусуючись на психосоціальній підтримці дітей ВПО. MONDO має розширену мережу партнерських шкіл, що 2023 року поповнилася ще шістьма областями, такими як Житомирська, Запорізька, Миколаївська, Дніпропетровська, Чернігівська, Львівська.

Організації-партнери проєкту

БО «ЛЬВІВСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ЩИРЕ СЕРЦЕ»

Благодійна організація м. Львова, заснована в 2014 році, що надає комплексну допомогу в напрямку відновлення фізичного та ментального здоров'я дітей і дорослих, які постраждали від війни в Україні. У команді працюють професійні психологи та психотерапевти.

БО «БФ «СПРАВЖНІ УКРАЇНЦІ»

Благодійна організація м. Житомира, створена у відповідь на повномасштабне російське вторгнення від 24 лютого 2022 року. Організація складається з ініціативної добровольчої групи громадської оборони «Українці», що має свою медбригаду та автороту. Організація проводить тренінги з тактичної медицини для цивільного населення, надає гуманітарну допомогу. Нині робота фонду спрямована на підтримку малого бізнесу, надання допомоги ВПО, людям з інвалідністю, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям у Житомирській області, а також на покращення освітніх та психологічних послуг.

Партнерські заклади вищої освіти

- Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
- Державний університет «Житомирська політехніка»
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка
- Львівський державний університет безпеки життєдіяльності ДСНС України
- Львівський національний університет імені Івана Франка
- Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
- Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
- Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА

СХІД

- ✓ Розподіл продуктів харчування та засобів гігієни між громадами, пунктами незламності та місцевими волонтерськими центрами
- ✓ Допомога в облаштуванні шелтерів і компактних поселень (побутова техніка, спальні гарнітури, ремонтні матеріали тощо)
- Підтримка лікарень, зокрема забезпечення медикаментами, обладнанням і витратними матеріалами
- Допомога у відбудові деокупованих територій (доставка сонячних батарей, генераторів, будівельних матеріалів тощо)

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ:

- Ліцей «Оріяна»
- Львівська загальноосвітня школа № 68
- Ліцей № 51 імені Івана Франка
- Пустомитівський ліцей № 2 імені Василя Кучабського
- КЗ «Ліцей імені Героя України Миколи Паньківа»
- Ліцей № 17
- СЗШ I-III ступенів № 50 м. Львова

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ:

- Ліцей № 22 м. Житомира імені В. Кавуна
- Ліцей № 4 м. Житомира
- Ліцей № 17 м. Житомира
- Вересівський ліцей
- Ліцей № 25 м. Житомира
- Ліцей № 36 м. Житомира ім. Я. Домбровського
- Ліцей № 33 м. Житомира

Проект «Школу-вгору» об'єднав

освітян 35 шкіл з 5 областей України:

- Луганської (7 ЗЗСО)
- Дніпропетровської (6 ЗЗСО)
- Чернігівської (8 ЗЗСО)
- Житомирської (7 ЗЗСО)
- Львівської (7 ЗЗСО)

Географія проекту

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ:

- Михайло-Коцюбинський ліцей
- Куликівський ліцей
- Остерський ліцей № 1
- Чернігівська спеціальна школа № 1
- Чернігівська ЗОШ I-III ступенів № 29
- Білейківський ліцей
- Старобілоуський ліцей
- Чернігівська ЗОШ I-III ступенів № 20

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ:

- КУ «Комишуваський ліцей»
- СЗШ I-III ступенів № 4 м. Сєвєродонецька
- Біловодський ліцей «Лідер»
- КЗ «Сватівський ліцей № 6»
- Біловодський ліцей № 1
- Кремінський ліцей № 3
- Лисичанський ліцей № 5

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ:

- Марганецький ліцей № 3
- Павлоградський міський ліцей
- КЗЗСО Ліцей № 3 Жовтоводської міської ради
- Нікопольський ліцей № 15
- Криворізька гімназія № 85
- Дніпровський ліцей № 144 імені Леві Іцхака Шнеєрсона

Кейс 1

Навчання вчителів цифрових компетентностей

Опис кейсу

Навчання вчителів цифрових компетентностей передбачало проведення офлайн-тренінгів для двох вчителів кожного ЗЗСО. Кожен вчитель проходив п'ятиденний тренінг за авторською програмою проекту. Учасники тренінгу обов'язково проходили два оцінювання у формі тестування з усіх модулів навчальної програми та з проведення онлайн-квесту. Після успішного закінчення тренінгу вчителі поверталися у свої ЗЗСО та ставали тренерами для своїх колег.

Програма тренінгу складається з таких модулів:

Модуль 1. Цифрова безпека. Приватність. Акаунт у соціальних мережах

- Цифрова безпека. Приватність та паролі
- Функції хештегу як мікротексту
- Самопрезентація педагога в соціальних мережах

Модуль 2. Цифрова компетентність сучасного педагога

- Як оцінювати без оцінок: покрокова інструкція вчителя Нової української школи
- Створення персонального сайту — портфолію педагога

Модуль 3. Інклюзивна освіта. Цей світ належить всім

- Діяльність педагога та асистента вчителя/дитини під час дистанційної/змішаної форми навчання
- Інструменти та додатки для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
- Доповнена реальність в інклюзивних класах

Модуль 4. Цифровий кейс учителя

- Електронні журнали та щоденники
- Як записати відеоурок. 8 простих кроків для запису навчального відео
- YouTube — як засіб візуальної комунікації

Модуль 5. Практикум

- Онлайн та вебквести
- Антиконференція

Цей кейс є прикладом ефективного формату навчання цифрових компетентностей вчителів ЗЗСО. Він має ряд переваг. Зокрема офлайн-формат тренінгів дозволив забезпечити більш ефективну передачу знань та навичок. Учителі мали можливість безпосередньо взаємодіяти з колегами-тренерами й один з одним, що дозволило їм краще засвоювати матеріал та отримувати оперативну допомогу в разі необхідності. Онлайн-тренінги проводилися за умов, якщо педагогічний колектив школи працював дистанційно через бойові

дії чи окупацію (як-от в Луганській області). Водночас робота вчителів у групі сприяла командотворенню педагогічного колективу та покращенню комунікації.

П'ятиденний формат тренінгу дозволив охопити широкий спектр тем, пов'язаних із цифровою компетентністю. Програма тренінгу включає як теоретичні, так і практичні модулі. Це дозволило вчителям не лише ознайомитися з основними поняттями, а й набути практичні навички з використання цифрових технологій в освітньому процесі.

Поговорили про формувальне оцінювання та цифрові компетентності сучасного вчителя. Розглянули платформи, які можна використовувати в роботі. Цікавим для вчителів виявився застосунок «Віртуальна електронна бібліотека для дітей і батьків». За допомогою нього можна створити бібліотеку на 60 книг. Крім того, платформа адаптована для дітей з особливими освітніми потребами. Педагоги володіють безліччю сучасних інструментів, але не знають, як їх застосувати в межах уроку, під час онлайн-занять, як подати матеріал за допомогою платформ. Під час тренінгу ми розглянули й інтерактивні ресурси, що допомагають вчителям працювати в сфері інклюзивної освіти.

Маргарита Сорока

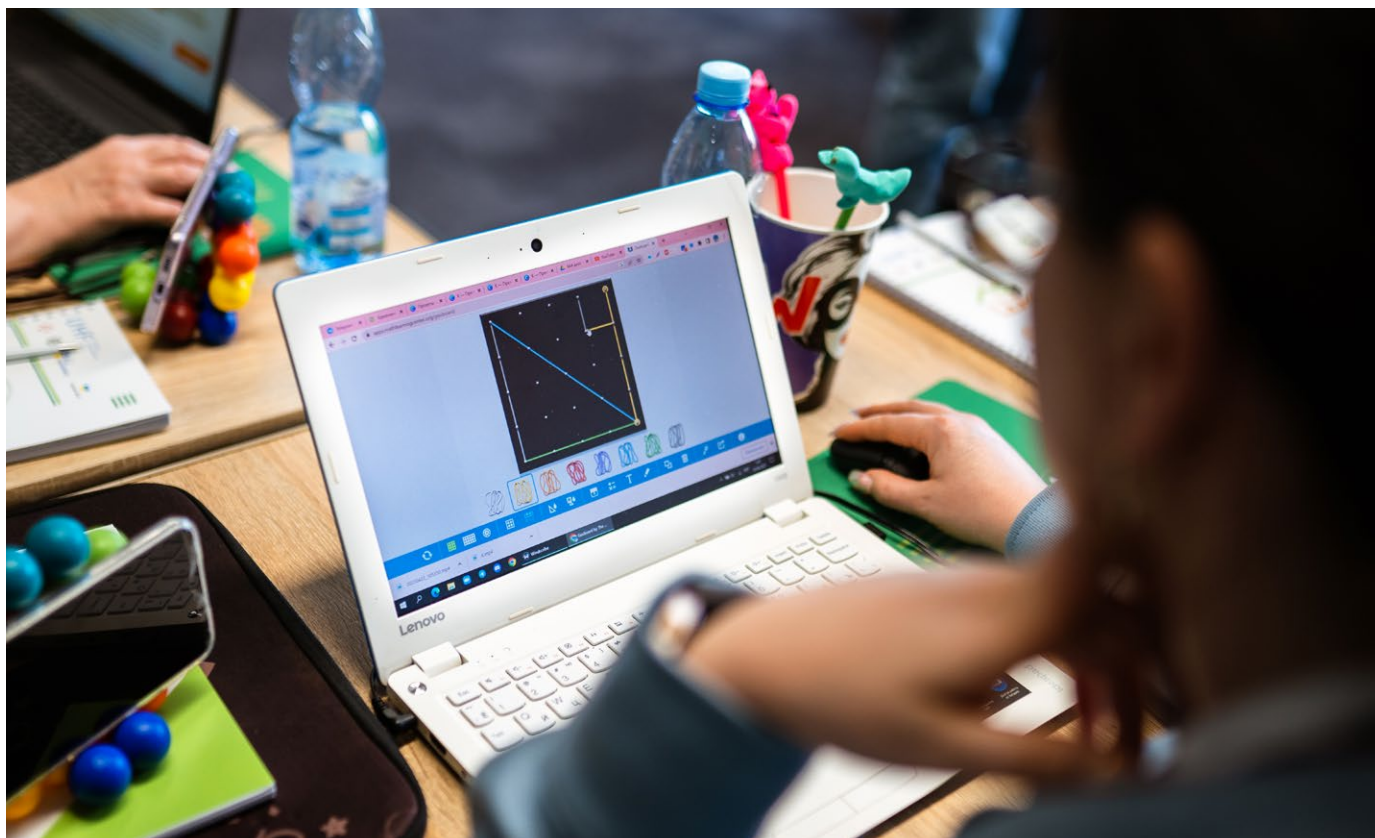
головна тренерка проєкту
з цифрових компетентностей

Підкреслимо, що оцінювання за результатами кожного модуля дозволило вчителям відстежувати свій прогрес та коригувати навчання в разі необхідності.

Особливою перевагою цього кейсу є те, що після закінчення тренінгу для тренерів, вчителі, які пройшли навчання, стають тренерами для своїх колег. Це дозволяє поширити отримані знання та навички серед більшої кількості освітян, а також сприяє розвитку професійної спільноти, забезпечує психологічний комфорт вчителів, які навчаються. Вчителі-тренери частково виконують роль цифрових методистів для власної школи, що допомагає покращити систему цифрової освіти комплексно в цілому закладі.

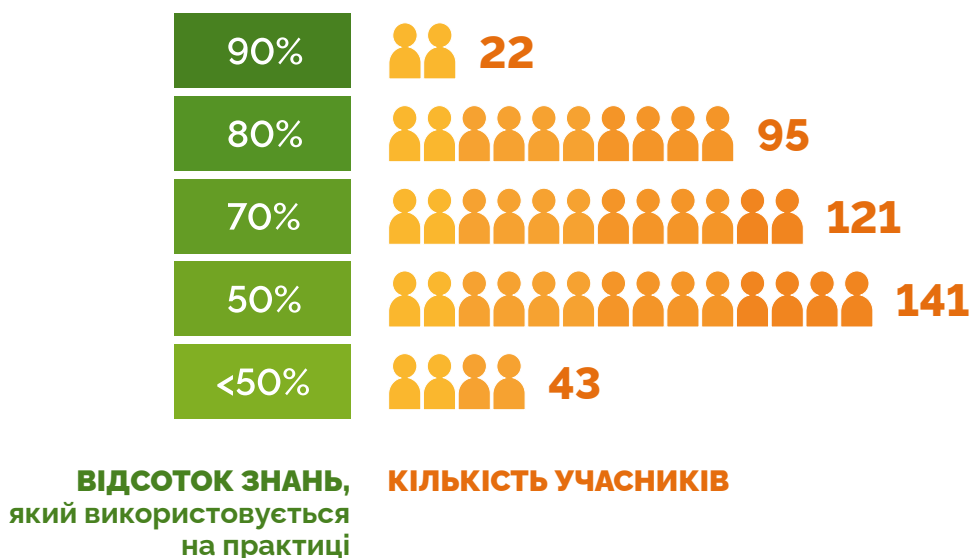
Відскануй QR-код,
щоб переглянути відео
з тренінгів з цифрових
компетентностей
для вчителів

Моніторинг результатів

Завдяки проведенню тренінгів **1354 вчителі** підвищили кваліфікацію в галузі цифрової педагогіки та отримали навчання з інклюзивної освіти. Усі вони пройшли попереднє та кінцеве тестування. Це дало нам змогу впевнитись у тому, що учасники тренінгів засвоїли отримані знання на рівні **90%**.

Водночас важливим було встановити, чи будуть вчителі використовувати отримані навички власне в роботі з дітьми. Для цього ми провели додаткове фінальне опитування вже після реалізації проекту, у якому взяло участь 422 особи, що складає 30% від загальної кількості залучених учасників. У них ми спитали, наскільки важливими та помічними стали для них отримані знання. **Усі учасники опитування підтвердили, що використовують набуті цифрові компетентності, тільки в різному відсотковому відношенні:**

Також ми запитали в учасників, що потрібно їм для того, щоб збільшити показники використання отриманих знань на практиці та загалом ефективність роботи:

47

учасників

відмітили,
що потрібно
**БІЛЬШЕ
ПРАКТИКИ**

41

учасник

потребує
**ТЕХНІЧНИХ
ЗАСОБІВ**
для школи і для учнів,
які навчаються
дистанційно

107

учасників

потребують
БІЛЬШЕ ЧАСУ
для використання
набутих навичок

12

**БІЛЬША
ЗАРОБІТНА
ПЛАТА**
і стабільна
фінансова
підтримка

22

**ЯКІСНЕ
ІНТЕРНЕТ-
З'ЄДНАННЯ**

17

**СКОРОТИТИ КІЛЬКІСТЬ
ПАПЕРОВОЇ РОБОТИ,**
змінити методологію
навчального процесу,
зменшити кількість
учнів у класах

10

**ПІДВИЩИТИ
МОТИВАЦІЮ**

34

зауважили про
**ЗНЕСИЛЕННЯ ВІЙНОЮ,
ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ,**
повітряні тривоги та
обстріли, які дестабілізу-
ють навчальний процес
і завдають матеріальні,
психічні та моральні
збитки

11

**ІНТЕРАКТИВНІ
ДОШКИ ТА
МУЛЬТИБОРДИ**

Більшість учасників фінального опитування відмітили високу адаптивність тренінгової програми.

Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів

Комфортна атмосфера, живий процес і чимало корисної інформації. На практиці розібрали, як подати інформацію про вчителя у вигляді портфоліо. Тренінг залишив приємні спогади та враження. Ідеальний баланс теорії й практики.

Лариса Холодова
вчителька Павлоградського
міського ліцею

Після курсу з цифрових компетентностей отримали багато досвіду та корисної інформації. Завдяки тренеру, познайомилися з різними програмами, які варто використовувати у школах як для дітей з особливими освітніми потребами, так і задля організації навчального процесу у шкільному середовищі.

Дар'я Баркова
вчителька початкових класів,
м. Дніпро

Шкода, що вже навчання закінчилося, але приємно відчувати результат нашої спільної праці. Учителі нашого ліцею вдячні проєкту, а також партнерам, які надали можливість нам розвинути та підвищити свою цифрову компетентність так креативно та всебічно. Чекаємо нових ідей та проєктів, раді будемо долучитися. Дуже багато роботи виконано тренерами проєкту, неймовірна вдячність Маргариті за практичні поради, креативну реалізацію ідей. Багато роботи зроблено і нами, тренерами в школі, бо багато ми самі для себе опанували нового, про що дізнались і практично реалізуємо вже у своєму ліцеї. Ми бажаємо всім нам перемоги, нових звершень, наснаги всім тренерам та неймовірних емоцій всім, хто долучився до проєкту. Це дійсно круто.

Оксана Журавська
директорка Ліцею № 4
м. Житомир

Рекомендації щодо імплементації кейсу

Для підвищення ефективності цього кейсу рекомендуємо:

- збільшити матеріально-технічне забезпечення тренінгу (запровадити придбання ліцензій на додаткові провідні програми та застосунки). Це дозволить вчителям повною мірою засвоїти практичні навички з використання цифрових технологій.
- обов'язково забезпечити комфортне середовище для навчання. Це дозволить вчителям зосередитися на матеріалі.

Кейс 2

Підсилення шкільної психологічної служби шляхом залучення студентів-психологів

Опис кейсу

Цей кейс описує досвід залучення студентів психологічних факультетів ЗВО до роботи в партнерських школах проекту. Мета кейсу полягала в тому, щоб підсилити шкільну психологічну службу та надати студентам практичний досвід роботи. Для цього попередньо було проведено офлайн-тренінги, Форум психологів, а також протягом усього періоду реалізації проекту проводились психологічні інтервізії для учасників.

Після відбору шкіл до участі у проекті була сформована команда з директора, практичного психолога та двох вчителів, які стали тренерами з цифрових компетентностей.

Паралельно з відбором шкіл було підписано меморандуми про співпрацю із ЗВО, у яких відбувається підготовка фахівців за спеціальністю 053 «Психологія». Здобувачі вищої освіти були рекомендовані ЗО до участі у проєкті. Водночас, за попередніми домовленостями з адміністрацією університету, діяльність здобувачів в межах проєкту була зарахована як виробнича практика.

Попередньо відібрані студенти були прикріплені до певного ЗЗСО. Командою проєкту було організовано тренінг, на який були залучені як студенти, так і штатні шкільні психологи. На тренінгу були сформовані такі команди: один шкільний психолог та два студенти-практиканти, які мали працювати разом у школі протягом 5 місяців. На тренінгу були розглянуті базові поняття травмоорієнтованого підходу в роботі шкільного психолога.

Після тренінгу студенти були залучені до роботи психологічної служби ЗЗСО як асистенти шкільного психолога. **Вони виконували такі завдання:**

- разом зі шкільним психологом надавали підтримку учням, які відчували стрес, тривогу або депресію;
- проводили групові заняття з психопрофілактики та психологічної підтримки;
- співпрацювали з вчителями та батьками у розв'язанні проблем учнів;
- проводили дослідження стану дітей, емоційної атмосфери в класних колективах, оцінювали якість взаємодії між дітьми, їхні навички працювати в команді, лідерські якості, уподобання у виборі майбутньої професії.

Відскануй QR-код,
щоб переглянути відео
з тренінгів для шкільних
психологів та студентів-
психологів

Кейс показує, що залучення студентів психологічних факультетів до роботи в партнерських школах є ефективним способом підсилення шкільної психологічної служби та надання студентам практичного досвіду роботи. Робота студентів-психологів у ЗЗСО впродовж 5 місяців дала їм практичні навички та підвищила їх професійні компетентності. Завдяки роботі в команді зі шкільним психологом студенти отримали краще розуміння свого професійного спрямування, багато дієвих кейсів, розуміння роботи шкільної системи психологічної допомоги. Також студенти мали змогу отримувати фінансову винагороду за свою роботу, цим ми забезпечили серйозне ставлення з їхнього боку до виконання обов'язків.

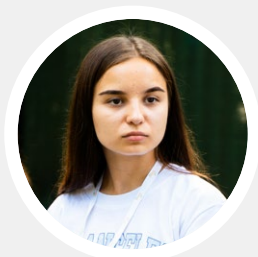
Крім тренінгів, одним із навчальних заходів проекту став Форум для психологів. Він спеціально був проведений всередині проекту для додаткової мотивації учасників. Під час Форуму ми зібрали майже всіх психологів проекту разом (95 осіб). Ця подія дала можливість учасникам не тільки пройти два важливі воркшопи, але й поспі-

куватися з колегами, поділитись досвідом, обговорити проблеми та відкриття, методики роботи тощо. Форум психологів допоміг укріпити мережу психологів проекту, яка існує і після його завершення.

Відскануй QR-код,
щоб переглянути відео
з Форуму психологів

Цікава й корисна інформація в оточенні приємних людей зі спільними професійними інтересами. Цей захід дав мені натхнення, досвід та класні враження. Дуже вдячна за можливість бути учасницею проекту «Школу-вгору» і відвідувати подібні заходи.

Аліна Струпинська
студентка-психологиня
Українського державного університету
імені М. Драгоманова

Моніторинг результатів

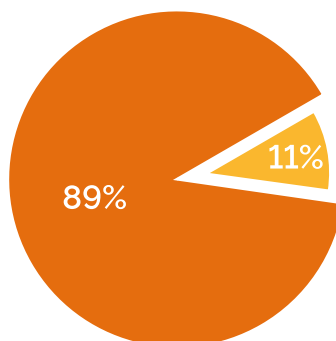
Учасниками цього кейсу були шкільні психологи та студенти-психологи, тому моніторинг проходив для двох груп учасників окремо.

Результати опитування шкільних психологів (участь взяли 35 осіб) свідчать: усі вони погоджуються, що залучення студентів до роботи в школах було для них корисним. Така ж кількість шкільних психологів стверджує, що на тренінгах здобули нові знання, релевантні для застосування в їхній практиці.

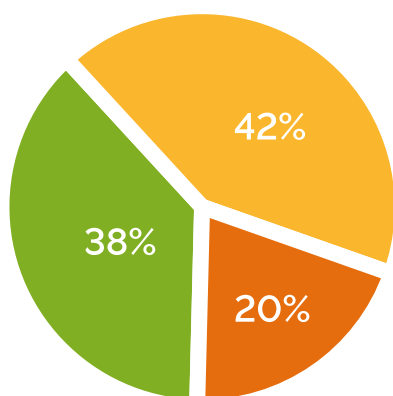
Опитування показує, що така практика дозволяє створити більш затишний та безпечний простір для дітей, особливо учнів початкових класів. Також фіксуємо, що через обстріли, руйнування та велику кількість переміщених учнів більшість ЗЗСО мають проблеми із достатньою кількістю фізичного простору та власного приміщення.

59 учасників
ВІДСТЕЖУЮТЬ РІВЕНЬ
ТРАВМОВАНOSTI
ДІТЕЙ в школі

7 учасників
НЕ ВІДСТЕЖУЮТЬ
РІВЕНЬ
ТРАВМОВАНOSTI

17 УЧАСНИКІВ оцінили рівень
травматичності дітей у школі
як **НИЗЬКИЙ АБО ПОМІРНИЙ**

19 УЧАСНИКІВ оцінили рівень
травматичності як **СЕРЕДНІЙ**

9 УЧАСНИКІВ оцінили рівень
травматичності як **ВИСОКИЙ**

Під час проекту ми також провели моніторинг роботи залучених студентів-психологів (участь в опитуванні взяли 66 осіб). За результатами опитування, 35 учасників планують працювати у школі психологом у майбутньому, 31 учасник не планує. Ми спитали студентів, як вони оцінюють менторство у проекті з боку шкільного психолога або адміністрації школи. 46 учасниць оцінили підтримку у проекті на цілком достатньому рівні, ще 12 на достатньому рівні, 5 учасниць оцінили підтримку на середньому рівні та 3 учасниці оцінили рівень підтримки як не повністю достатній.

Усі учасники студенти-психологи відмітили, що проект став для них дуже важливим, дозволив отримати гарний досвід і практику, контакти із багатьма цікавими людьми, надихнув та змотивував розвиватися, допомагати тим, хто цього потребує. Сказали також учасники про бажання отримувати більше практики, супервізій та тренінгів, важливим є бажання більшого мережування серед самих учасників, із можливістю обмінюватися досвідом та мати ознайомчі поїздки до 30 один одного.

Більшість учасників виділили зацікавленість дітей та емоційний відгук, гнучкість дітей, відкритість та високу присутність.

Серед того, що дітям сподобалося найбільше, студенти-психологи виділили спілкування зі старшими, які їх розуміють та не засуджують. Старшим класам сподобалася робота з коміксом «Я можу» та його наповнення інформацією, а молодшим — дихальні вправи та вправи на зняття

напруги, яким студенти навчились під час триденних тренінгів. Також ефективними були заняття у форматі тренінгів, особливо на теми, що стосуються комунікації один з одним, командна робота, індивідуальне спілкування, ігри, малювання. Підліткам найбільше сподобались заняття спрямовані на самопізнання, молодшим школярам заняття з активним залученням у діяльність.

Я дуже радий, що мав можливість взяти участь у цих заняттях. Мені особливо сподобалося, як студенти-психологи створили таку атмосферу, де ми могли вільно спілкуватися зі старшими. Вони нас розуміли, це важливо для мене. Взагалі робота була захоплюючою, адже вона була не тільки цікавою, а й повчальною. Дихальні вправи та вправи на зняття напруги, які ми вивчили, допомагають мені заспокоїтися перед контрольними чи у стресових ситуаціях. Я також відчув, що тренінги з комунікації та командної роботи допомогли нам краще розуміти один одного в класі. Ігри та малювання були веселими. Найбільше мені сподобалось, що ми могли вільно висловлювати свої думки та почуття, і це було почуто. Це дало мені впевненість у собі та відчуття, що я важливий.

Андрій М.

учень 7 класу

Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів

Ми змогли охопити більшу кількість аудиторії в роботі за менший проміжок часу. Це вплинуло на адекватний розподіл часу, що є гарною профілактикою емоційного вигорання та збереженню психологічного здоров'я як спеціалістів, так і дітей.

Юлія Бірко

психологиня Павлоградського міського ліцею

Діти активно і з радістю зустрічаються зі студентами. Відгукується на пропозиції, беруть участь у запропонованих заходах. Після дистанційного навчання учні прийшли до ліцею з новим набором своїх «хочу — не хочу», перейшли в нову вікову кризу, із певними навчальними втратами, тому саме в цей період дуже вдалою є підтримка учнів саме молодими фахівцями. Діти, на мій погляд, студентів сприйняли як підтримку, однодумців, але вже із досвідом, не тих хто повчає, а тих хто розуміє з півслова, підтримає і порадить, не знецінюючи проблеми. Від старших, напевне, швидше чекають осуду, тому не завжди учні настільки відверті та готові почути інформацію.

Мороз Світлана

психологиня Пустомитівського ЗЗСО № 2 I-III ст. ім. Василя Кучабського

У період воєнного стану особливо гостро постало питання формування стресостійкості та резильєнтності всіх учасників освітнього процесу. Тренінги актуалізували знання та практичні навички самих психологів, надали в користування ресурсний інструмент.

Манжула Оксана
психологиня ліцею № 33
міста Житомира

1) Перемогла свої побоювання в роботі з дітьми! Це набагато цікавіше, повчальніше та природніше, ніж я очікувала.

2) Отримала класний практичний досвід роботи з різними віковими категоріями учнів.

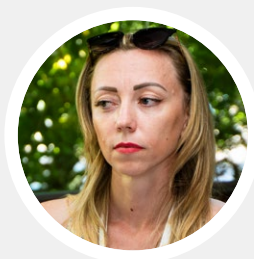
3) Завдяки річному плану психолога відкрила для себе актуальність проблем, питань та рішень сучасних дітей. Вивчаючи, розробляючи та готуючи матеріали, відкрила дуже багато корисного й цінного для майбутніх комунікацій з дітьми.

4) Цікаво було спостерігати як працює механізм такого невеликого

колективу: його особливості, умови, правила, переваги та обмеження.

5) Цей проєкт дозволив бачити, чути та оцінювати думки, позиції й бачення абсолютно різних за поглядами, підходами та досвідами психологів на одну й ту саму ситуацію, питання чи обставину. Це дуже цікавий досвід! Дякую!

6) Завдяки проєкту було познайомилася з такою сильною кількістю хороших людей. Зараз це реально створена дієва асоціація, і я маю певні переконання у тому, що з більшістю ми однозначно будемо підтримувати зв'язок навіть після завершення проєкту.

Марина Малярчук
студентка-психологиня ДЗ «Луганський
національний університет ім. Т. Шевченка»

Рекомендації щодо імплементації кейсу

Для підвищення ефективності цього кейсу рекомендуємо:

- перед початком проєкту ретельно підібрати школи та студентів, які братимуть участь у проєкті для успішної співпраці всіх учасників;
- забезпечити належну підготовку студентів до роботи в школах, зокрема, провести тренінг з базових понять травмоорієнтованого підходу в роботі шкільного психолога;
- забезпечити постійний супровід студентів з боку шкільних психологів та забезпечити супервізійну підтримку;
- впровадити нагороду за виконану роботу, а також методику контролю за виконанням завдань для студентів-психологів.

Кейс 3

Комплексна підтримка закладу освіти

Опис кейсу

Комплексна підтримка ЗЗСО в рамках проекту «Школа-вгору» передбачає одночасне навчання за єдиною програмою тренінгів із цифрових компетентностей не менш як 80% педагогічного колективу; забезпечення практики студентів-психологів впродовж 5 місяців; участь шкільного психолога в професійних тренінгах; технічне оснащення ЗЗСО, а також участь керівника школи в тренінгу для директорів.

Комплексний підхід із розвитку ЗЗСО, що брали участь у проєкті, дав змогу покращити рівень освітнього процесу через одночасне підвищення компетентностей педагогічних працівників та шкільних психологів. Оснащення технічними засобами відбувалося, враховуючи індивідуальні потреби ЗЗСО, що дало змогу посилити матеріально-технічну базу тільки тією технікою, яка була дійсно потрібна. Це відіграло ключову роль у використанні педагогами отриманих знань на практиці.

Навчання за єдиною програмою тренінгів з цифрових компетентностей дало змогу більшості педагогічних працівників ЗЗСО здобути однаковий рівень підготовки.

Також важливим заходом виявилась зустріч усіх директорів ЗЗСО на Форумі директорів з метою навчання та налагодження комунікації між ними. Цей захід став підтвердженням важливості комплексного підходу та створенням спільноти проекту. Важливо та цікаво, що він був запропонований самими директорами та розроблений з урахуванням актуальних для керівників ЗЗСО тем та цікавих для них питань.

Відскануй QR-код,
щоб переглянути відео
з тренінгів Форуму
директорів

Моніторинг результатів

Ми провели опитування серед директорів шкіл, у якому взяли участь 90% від усіх залучених осіб. Усі вони погоджуються з позитивним впливом проєкту на їхні школи. 75% опитаних (21 особа) вказали, що проводили внутрішній моніторинг проєкту у свої ЗЗСО, 25% (7 осіб) не проводили аналізу успішності проєкту у своїх ЗО. Також всі дали ствердну відповідь на питання, чи будуть вони підтримувати навчання цифрових компетентностей своїх вчителів й надалі.

Ми також поставили запитання щодо того, яка додаткова підтримка необхідна для кожного ЗЗСО:

46%

РОЗВИТОК
СПРОМОЖНОСТІ

14%

ДЕРЖАВНА
НА РІВНІ
РАЙОНУ

32%

РОБОТА З
ПЕРСОНАЛОМ

39%

МЕТОДИЧНА

60%

допомога
У ПІДВИЩЕННІ
КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ

46%

ФІНАНСОВА
СТАЛІСТЬ

21%

УПРАВЛІННЯ

14%

ДЕРЖАВНА НА
РІВНІ МІНІСТЕРСТВА
ОСВІТИ Й НАУКИ
УКРАЇНИ

46%

ПСИХОЛОГІЧНА
ПІДТРИМКА
ПЕРСОНАЛУ

92%

учасників
потребують
МАТЕРІАЛЬНО-
ТЕХНІЧНУ
підтримку для ЗЗСО

Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів

Проєкт проходив таким чином, що охопив усі ланки освітнього процесу, а саме: навчальну, виховну, соціально-психологічну, матеріально-технічну складову. Активізував внутрішню та зовнішню мотивацію педагогів до застосування сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі. Сприяв підвищенню власної самооцінки. Покращив комунікаційний клімат у колективі.

Валентина Хмуренко
директорка Ліцею № 3
м. Жовті Води

Проєкт був детально продуманий, організований, усі заходи були підпорядковані визначеній меті й мали максимальний результат. Вдалося залучити всіх працівників до роботи. Тренінгові заняття були чудово продумані методично і забезпечені матеріалами та навчально-наочним обладнанням. Робота психологів дала можливість дослідити різні сторони дитячого колективу, визначити та покращити психологічний та емоційний стан учасників освітнього процесу. Усі кроки здійснювались за підтримкою кураторів. Проєкт — знахідка для нас.

Наталія Міненко
директорка Ліцею № 22
м. Житомира імені В. Кавуна

Педагогічний колектив із задоволенням взяв участь у навчанні та втіленні в життя отриманих цифрових навичок. Учні були зацікавлені в психологічній підтримці, яку отримували від практичного психолога та студентів-психологів, які з ними працювали. Дуже вдячні за отриману техніку, яка допомагає в навчально-виховному процесі в дистанційному форматі. Набуті інструменти, які дав проєкт, допомагають робити дистанційне навчання цікавим, якісним і легким.

Олена Василевська
директорка КЗ «Сватівський ліцей № 6»

Рекомендації щодо імплементації кейсу

Для підвищення ефективності цього кейсу рекомендуємо:

- не просто виконувати завдання проєкту, але й створити спільноту проєкту, що суттєво вплине на сталість результатів;
- звертати увагу на всю школу в цілому, обов'язково залучати адміністрацію ЗО як активних учасники проєкту;
- залучати якомога більшу кількість вчителів ЗЗСО, щоб посилити вплив проєкту на дітей та на ЗО.

Кейс 4

Розвиток організаційної спроможності партнерів проєкту

Опис кейсу

Для забезпечення підтримки громадянського суспільства України та підтримки сталості запроваджених підходів в проєкт були залучені локальні партнери. Це полегшило взаємодію з місцевими акторами (місцева влада, університети, ЗО) та дозволило провести роботу з підсилення потенціалу місцевих неурядових організацій.

Розвиток організаційної спроможності партнерів проєкту передбачає підтримку двох локальних партнерів (організаційний аудит, тренінги, стратегічна сесія та супровід експертів протягом місяця), залучених для виконання проєкту в Житомирській та Львівській областях.

Основними завданнями кейсу стали моніторинг ефективності організацій та цілеспрямована розбудова їхньої спроможності. Експертка MONDO провела організаційний аудит двох локальних організацій із загальною кількістю учасників 20 і 14. За період проєкту організації-партнери кожна пройшли по три тренінги, а також для них були проведені дводенні стратегічні сесії із супроводом протягом місяця після участі в сесії, що дозволило підтримати впровадження прийнятих рішень, програм та політик.

Перелік тем тренінгів:

- Структура гуманітарного реагування
- Фінансове управління неприбутковими організаціями та благодійними фондами
- Добросесність громадських організацій та благодійних фондів (антикорупційне спрямування)
- Стратегічна сесія

Тренінги забезпечили організаційний розвиток та дали знання у сфері гуманітарного реагування. Темі охоплювали гуманітарні принципи, підзвітність перед постраждалими групами населення, запобігання сексуальній експлуатації та насильству (PSEA), проєктний менеджмент та фандрайзинг, внутрішній моніторинг та оцінку, управління фінансами, управління ризиками та дотримання норм, розбудову команди та стратегування.

У процесі роботи з організаціями їм було запропоновано комплексний підхід до підвищення їхнього потенціалу. Було створено мапу структури, комунікації та розподіл відповідальностей всередині організації. Крім того, було проведено аналіз кожного учасника окремо та переосмислено місце виконання його завдань, співвіднесено цілі та завдання кожного учасника команди із загальним стратегічним баченням, місією, цінностями та цілями. Завдяки таким діям була встановлена довіра всередині структури та ефективна співпраця елементів, відділів та їхніх керівників.

Додатково протягом періоду проведення тренінгів учасники самостійно завершили онлайн курс із протидії гендерно зумовленому насильству. По завершенню цього тренінгу організації створили в себе на офіційних сайтах форму для скарг та розробили систему перенаправлення, оскільки протидія гендерно зумовленому насильству не входить у статутну та програмну діяльність організацій.

Моніторинг результатів

На початку проєкту було проведено тестування та опитування членів організацій на основі матриці аналізу структури та процесів організації. Робота тривала протягом місяця.

За даними опитування, у БО «БФ «Справжні українці» на початку проведення аналізу організаційної спроможності працювало 4 співробітники та понад 70 волонтерів. 4 опитані особи зазначили, що їхня організація має проблеми з розвитком внутрішніх організаційних процесів. Водночас 5 з 6 опитаних осіб вказали кадровий потенціал як проблемну сферу розвитку організації. 4 з опитаних також зазначили, що управління операційними процесами є потенціалом розвитку організації.

БО «Львівський благодійний фонд «Щире серце» мав більш сталу структуру, але в опитуванні взяли участь лише 4 основні працівники, включно з фінансовим директором, комунікаційним менеджером та двома координаторами проєктів. Члени фонду виді-

лили потенціал організації в ресурсах, але не конкретизували, які саме ресурси вони мають на увазі. Сильною стороною організації учасники назвали команду, при цьому слабкою стороною визначили брендуння та локальність організації.

Потенціал розвитку організації опитані вбачають у зовнішній співпраці, налагодженні комунікації з державними органами та кадровий потенціал, один із учасників вказав, що вважає проблемною частиною роботи організації в її співпраці з державними інституціями. До проблем також з опитаних уналежнили наявність та формування активів як матеріальних, так і нематеріальних.

Члени обох організацій зазначили, що мають певні проблеми з розвитком внутрішніх організаційних процесів, а також зазначили, що в цьому напрямку й полягає потенціал розвитку. Вони висловили бажання розробити чітку структуру та модель управління.

Після проведення організаційного аудиту було сформовано ключові потреби для обох організацій:

- розробити чітку структуру з функціональним розподілом
- розробити внутрішні організаційні процеси
- сформувати чіткий процес прийняття рішень
- сформувати спільне бачення
- розробити стратегічне планування
- розробити кадрову політику

А також перелік рекомендаційних супровідних тренінгів:

- Тренінг з розвитку організаційної структури
- Тренінг з формування спільного бачення та стратегічного плану
- Проведення першої стратегічної сесії

Зворотний зв'язок та оцінка бенефіціарів

Щиро дякуємо за допомогу в напрямку підняття і розвитку потенціалу нашої організації. Кожен напрямок тренінгів розкривав нові можливості, надавав віру і впевненість, що ми рухаємось у правильному напрямку, показував слабкі сторони, робив нашу організацію більш спроможною та сталою. Загалом понад 15 осіб нашої команди змогли отримати нові знання, підвищити свою кваліфікацію. Важливим було те, що перед тим, як провести навчання, було зібрано запити на те, що потребує організація, яку допомогу для підвищення потенціалу вона потребує. Так, усі тренінги були нам максимально корисними, і зараз ми маємо конкретні відчутні результати. Ваша підтримка і співпраця з нами стала вагомою перевагою для нашої команди, і ми наполегливо прагнемо використати здобуті знання для досягнення наших цілей і місії.

Мар'яна Янишівська

директорка БО «Львівський благодійний фонд «Щире серце»

Ці тренінги стали ключовими в розвитку нашої організації та особистісному зростанні кожного з нас. Завдяки цим заходам ми не тільки здобули нові знання, але й визначили стратегічні напрямки для подальшої роботи. Ми встановили чіткий план з датами та відповідальними щодо створення інструкцій та внутрішніх документів, що значно підвищило нашу ефективність. Тепер кожен знає свої обов'язки й терміни, що допомагає уникнути хаосу в роботі. Підготовка двох грантових заявок стала важливим кроком у забезпеченні фінансування наших проєктів. Це сприяло

залученню нових ресурсів для реалізації наших ініціатив. Інформування міської та обласної ради про нашу активність забезпечило кращу взаємодію з державними органами та підвищило видимість нашої роботи. Ми безмежно вдячні за організацію надзвичайно корисних заходів, які були підібрані під наші потреби. Блок Capacity building допоміг нам систематизувати знання, отримати нові інсайти, розробити чіткі плани дій для розвитку нашої організації. Дякуємо за можливість навчатися, зростати й ставати кращими разом.

Гришук Ольга
голова БО «БФ «Справжні українці»

Рекомендації щодо імплементації кейсу

Для підвищення ефективності цього кейсу рекомендуємо:

- під час вибору місцевої організації для співпраці обов'язково перевірити її добросовісність та наміри працювати в напрямі, заявленому в проєкті;
- на початку роботи з локальним партнером обов'язково робити організаційний аудит. Це — комплексна послуга, яка містить елементи експертизи, а також експертного аналізу та дослідження, спрямованих на системний аналіз поточної ситуації організаційного розвитку й прогностичний аналіз її здібностей;
- визначати тематику тренінгів та напрямки для зростання на основі організаційного аудиту;
- проводити стратегічне планування для партнера за умов проведення попередньої підготовчої роботи та подальшого супроводу;
- підвищувати потенціал партнерів не тільки запланованими тренінгами, але й за допомогою надання партнерам інформації щодо участі у безплатних тренінгах для активістів. Це може вдвічі збільшити вплив на якість основної діяльності в цьому напрямку;
- обов'язково просити проаналізувати нововведення та запропоновані покращення локального партнера, давати час на самоаналіз та рефлексію, обговорювати результати змін, збирати зворотний зв'язок. Не залишати локальну організацію на самоті з новими знаннями та відкриттями.

Очікувані та реальні результати проєкту

Відскануй QR-код,
щоб переглянути відео
із оголошення
результатів проєкту

Перед початком реалізації проєкту ми визначили конкретні цілі та очікувані результати, спираючись на аналіз освітнього середовища в Україні на початку 2023 року. У процесі роботи ми ставили перед собою виклик втілити ці цілі у життя, використовуючи наявні ресурси та експертні знання команди.

Ми віримо в те, що проєкт «Школу-вгору» став одним з ключових елементів у забезпеченні якісної освіти та психологічної підтримки для учасників навчального процесу обраних ЗЗСО в умовах нестабільності.

Аби визначити, наскільки успішно були досягнуті поставлені перед проєктом завдання та як це вплинуло на фінальні результати, ми порівнюємо очікувані та фактичні показники. Такий аналіз допоможе визначити ключові висновки та рекомендації для майбутніх проєктів та покращення стратегій виконання.

ЦІЛЬ 1

Навчити шкільних психологів та студентів-психологів розпізнавати травми, посттравматичний стресовий розлад та ознаки ГЗН завдяки триденним тренінгам та онлайн-супервізіям.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

навчити

35

шкільних психологів

70

студентів-психологів

РЕАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

навчили

35

шкільних психологів

70

студентів-психологів

ДОДАТКОВІ АКТИВНОСТІ:
форум для психологів, додаткові онлайн-майстер-класи

ЦІЛЬ 2

Надати дітям додаткову психологічну підтримку в ЗЗСО у форматі групових та індивідуальних занять.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

залучити

7000

учнів

РЕАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

залучили

20271

учнів

ЦІЛЬ 3

Підвищити кваліфікацію педагогів у галузі цифрової педагогіки (цифрових компетентностей) та інклюзивного навчання.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

навчити

700

вчителів

РЕАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

1 354

вчителі

завершили повний курс програми підвищення цифрових компетентностей (не менш як 80% усіх педагогів 30)

ДОДАТКОВІ АКТИВНОСТІ:

512 вчителів пройшли вебінари-супервізії на теми, що стосуються програми

ЦІЛЬ 4

Забезпечити ЗЗСО
технічними пристроями.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

надати

700

ноутбуків для ЗЗСО

РЕАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

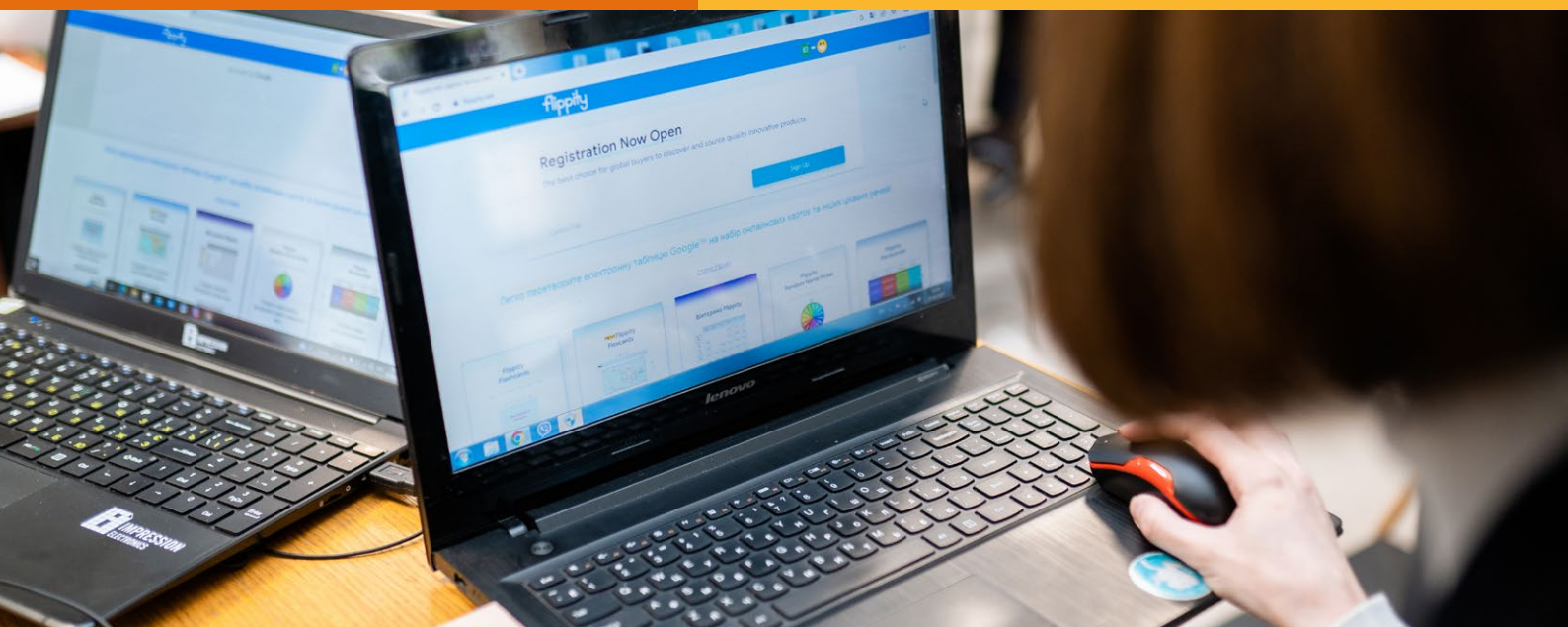
надали

520

одиниць офісної техніки
(ноутбуки, багатофункціональні пристрої,
графічні планшети, інтерактивні панелі),
у т.ч. комплект для роботи в класі з дітьми з
порушенням слуху

ДОДАТКОВІ АКТИВНОСТІ:

після оцінки матеріально-технічного
стану 30 проєкту були сформовані
індивідуальні запити кожної школи у
відповідній техніці

ЦІЛЬ 5

Посилити потенціал місцевих/волонтерських організацій.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

провести

3

тренінги та стратегічну сесію для двох локальних організацій

РЕАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

провели

3

тренінги, стратегічні сесії та організаційний аудит задля розбудови спроможності БО «Львівський благодійний фонд «Щире серце» (Львів) та БО «БФ «Справжні українці» (Житомир)

Висновки та загальні рекомендації

З початком пандемії COVID-19, а згодом і повномасштабної війни модель освіти в Україні трансформувалася: дистанційне навчання учнів переважає над навчанням офлайн, водночас особлива увага освітян також приділяється психоемоційному стану дітей.

Як показала практика проєкту «Школу-вгору», розвиток закладу освіти в довгостроковій перспективі може бути найбільш ефективним завдяки проєктам комплексної підтримки. Так, одним з напрямків роботи може бути залучення студентів-психологів на оплачувану навчальну практику. Це забезпечує постійну підтримку школи, особливо за відсутності постійних кваліфікованих кадрів, а також надає можливість студентам отримати реальний досвід роботи з дітьми. Студенти-психологи мають посилювати роботу шкіль-

ного психолога: надавати першу психологічну допомогу учням, проводити позакласні активності, організовувати заходи для психологічного розвантаження учнів.

На керівників закладів освіти покладається завдання створювати сприятливе середовище для комфортної роботи вчителів всередині колективів, а також створити умови для залучення нових спеціалістів, враховуючи брак кваліфікованих кадрів. Так, одним з позитивних наслідків залучення студентів-психологів на навчальну практику є можливість стати частиною шкільного колективу в майбутньому. Після проходження практики такі студенти часто залишаються в тісному контакті із колективом закладу освіти і, навіть якщо не працюють там офіційно, проводять активності для дітей на волонтерській основі.

Важливою є й підтримка самих директорів шкіл, оскільки вони є основним рушієм змін у закладі освіти. Досягти цього можна шляхом створення спільноти директорів та проведенням для них професійних заходів і консультацій.

Крім того, вкрай необхідним у розвитку шкільної освіти є підвищення цифрових компетентностей педагогів, оскільки ця навичка є однією з ключових для сучасного вчителя. Нерідко освітяни змушені самостійно шукати такі курси та опанувати матеріал. На наш погляд, така практика призводить до додаткового навантаження та хаотичного впровадження нових методик у закладі освіти. Комплексне навчання педагогічного колективу дозволяє одночасно підвищити рівень знань педагогів та впровадити цифрові технології вчителям усіх предметів. Водночас тренери-педагоги, що пройшли посилене навчання, можуть надавати постійні консультації для своїх колег та брати участь у виборі програм, методик та цифрового обладнання. Також заклад освіти може організовувати додаткові навчальні сесії для вчителів всередині закладу. Офлайн-навчання освітян дає можливість одразу застосувати набуті знання на практиці та отримати підтримку колег. Натомість за відсутності умов та складної безпекової ситуації, такі тренінги можуть проводитися онлайн, що також дає позитивний результат.

Безумовно, необхідним є й відповідний рівень матеріально-технічного забезпечення закладів освіти та оснащення шкільних кабінетів сучасними ноутбуками, мультимедійними дошками та іншими засобами, а також швидке інтернет-з'єднання, використання платних підписок та застосунків. Особливої уваги вимагають заклади для дітей з ООС, яким необхідна додаткова підтримка у наданні спеціальних технічних засобів, як-от комплекти для роботи в класі з дітьми, що мають порушення слуху.

Варто діяти системно, щоб забезпечити сталість та уникнути надмірного навантаження вчителів. Водночас є питання, які виходять за межі окремих проєктів і потребують розгляду на рівні держави. Одне з них — рівень заробітної плати педагогів та шкільних психологів, що безпосередньо впливає на мотивацію вчителів та повагу до їх праці. Нерідко низький рівень грошової винагороди спричиняє відтік кваліфікованих кадрів та змушує їх шукати роботу з вищим рівнем заробітної плати в інших галузях. Низькі зарплати можуть негативно впливати на мотивацію вчителів і навіть на якість освіти. Це серйозна проблема, яка потребує активного лобювання та підтримки держави для її вирішення.

